

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toimintasuunnitelma vuodelle 2026

1.1 Taustaa

Hyvinvointialuelain (611/2021) 32§:n mukaisesti aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä. Nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä on hyvinvointialueen lakisääteinen vaikuttamistoimielin.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien nuorisovaltuustojen jäsenistä niin, että jokaisesta valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi hyvinvointialue voi nimetä nuorisovaltuustoonsa muita asiantuntija tai -vastaavia jäseniä. Aluehallituksen on huolehdittava hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä.

Tuore hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on aloittanut toimintansa 1.12.2025 järjestäytymiskokouksessaan Hämeenlinnassa. Nykyinen nuorisovaltuuston kokoonpano jatkaa toimintaansa toimikautensa loppuun, vuoteen 2029 saakka.

2. Nuorisovaltuuston tehtävät

2.1 Hyvinvointialueen strategian toteutumisen tukeminen

Alueellisen nuorisovaltuuston tehtävänä on ensisijaisesti seurata ja ottaa kantaa lasten ja nuorten palveluiden järjestämiseen, saantiin sekä toimintojen kehittämiseen, yhteistyössä Kanta-Hämeen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

2.2 Tiedotus ja näkyvyys

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto

- huolehtii tiedonkulusta alueellisen nuorisovaltuuston ja kuntien nuorisovaltuustojen välillä.
- edistää vuorovaikutteisuutta nuorten ja päätöksentekijöiden välillä.
- toimii aluevaltuustossa läsnäolo- ja puheoikeudella.

2.3 Kannanotot ja lausunnot

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto

- tekee aloitteita lasten ja nuorten palveluista sekä niiden kehittämistä koskevista asioista.
- antaa kannanottoja ja lausuntoja päätösteon tueksi.

3. Vuoden 2026 tavoitteet

3.1 Läsnäolo

Alueellinen nuorisovaltuusto kokoontuu vuoden 2026 aikana kevät- ja syyskaudella yhteensä vähintään neljä (4) kertaa. Kokoukset järjestetään Hämeenlinnassa, Riihimäellä, Humppilassa ja Tammelassa. Kokousajankohdat aikataulutetaan pääsääntöisesti aluehallituksen ym. toimielinten antamien lausuntopyyntöjen mukaisesti. Kokoukset pidetään sovittuina kokousajankohtina.

3.2 Osallisuus

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto

- kuuntelee ja kuulee kunkin Kanta-Hämeen kunnan nuorisovaltuuston sekä kunnan/kaupungin kuulumiset.
- nimeää itselleen viestintävastaavan ja tuottaa sosiaalisen median sisältöjä
- ja edistää muulla tavoin osallisuutta, avoimuutta sekä pyrkii vaikuttamaan esille nousseisiin toimia edellyttäviin asioihin.
- tekee yhteistyötä muiden nuorten vaikuttajaryhmien kanssa ja osallistuu alueellisiin ja valtakunnallisiin nuorten tapahtumiin.

3.3 Aktiivisuus

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto

- edustaa lapsia ja nuoria aluevaltuustossa ja muissa sille edustuspaikan mahdollistavissa toimelemissä.
- ottaa kantaa tärkeiksi kokemissaan asioissa.
- pyrkii olemaan aktiivisesti yhteydessä alueen päättäjiin ja herättämään keskustelua ja esittämään omia näkökulmiaan päätöksiä edeltävissä keskusteluissa.
- järjestää hyvää henkeä tukevia tilaisuuksia ja/tai tapahtumia.
- tukee jäsentensä aktiivisuutta ja motivaatiota toimikauden aikana.

3.4 Hyvinvointi

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto sitoutuu omalla toiminnallaan edistämään alueen lasten ja nuorten hyvinvointia edellä mainittujen tavoitteiden pyrkimyksenä.

4. Toimintaedellytysten mahdollistaminen

Hyvinvointialue huolehtii siitä, että alueellisella nuorisovaltuustolla on lainsäädännön edellyttämät toimintaedellytykset.

Nuorisovaltuuston toimintaedellytykset perustuvat kuntalain, hyvinvointialuelain sekä nuorisolain säännöksiin, joiden mukaisesti nuorille tulee turvata mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa heitä koskevien asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon.

Toimintaedellytyksiä edistetään muun muassa:

- mahdollistamalla nuorisovaltuuston toiminta ja kokoustaminen tarkoituksenmukaisissa tiloissa
- nimeämällä nuorisovaltuustolle tarvittavat yhteyshenkilöt ja toiminnallinen tuki
- turvaamalla nuorisovaltuustolle tiedonsaanti ja vaikuttamismahdollisuudet nuoria koskevissa asioissa
- mahdollistamalla nuorisovaltuuston edustus hyvinvointialueen toimielimissä soveltuvin osin
- huolehtimalla, että nuorisovaltuuston toiminta on tosiasiallisesti mahdollista käytettävissä olevien resurssien puitteissa

5. Työskentelykäytännöt

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto työskentelee pääasiassa kokouksissa sekä tarvittaessa erikseen perustettavissa työryhmissä. Kokouksiin osallistuminen tapahtuu pääsääntöisesti läsnä, eikä etäosallistuminen lähtökohtaisesti ole mahdollinen. Nuorisovaltuusto tekee päätöksensä keskustelun pohjalta ja noudattaa toiminnassaan sille vahvistettua toimintasääntöä.

6. Toimintasuunnitelman hyväksyminen ja arviointi

Tämä toimintasuunnitelma koskee Kanta-Hämeen hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toimintaa kalenterivuonna 2026. Toimintasuunnitelma hyväksytään Kanta-Hämeen hyvinvointialueen nuorisovaltuustossa.

Nuorisovaltuusto seuraa toimintasuunnitelman toteutumista kokouksissaan vuoden aikana ja arvioi asetettujen tavoitteiden toteutumista vähintään kerran toimintavuoden aikana. Arvioinnin perusteella toimintaa voidaan kehittää seuraaville vuosille.